

Krónika

Angliában a munkanélküliek száma ez év március közepén 1 millió 121 ezer 213 volt. A hivatalos jelentés ezt a számot azzal a megjegyzéssel közli, hogy 1929 óta ilyen kevés munkanélküli még nem volt Angliában. Úgy vélik, hogy egy háborus államban, ahol a háborus gazdálkodás a termelésnek ugyyszólván minden ágazatát igénybe veszi, ahol a fegyvert fogni tudó embereket katonai szolgálatra hívták be, nagyon sokat jelent a még mindig több, mint egy millió főt kitevő munkanélküli sereg. Angliának talán éppen nem jelent valami nagy anyagi terhet ez az szám, de jelenti azt, hogy a termelés legnagyobbfokú igénybevételével sem képes megszabadulni a munkanélkülistől. Mi történik a munkanélküliekkel hírő háborús államokkal, ha egyszer majd leteszik a fegyvert, hazajönnek a katonák és a termelést ismét a normális szükségleteknek megfelelően kell lecsökkenteni?

Az olasz szenátus pénzügyi bizottsága április 1-én új törvényt fogadott el, melynek értelmében 8 milliárd lírával többlet bocsájtanak a pénzügyminiszter rendelkezésére, a katonaság megerősítésére és fejlesztésére.

Ugyancsak április 1-én került a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsa elé az 1940 évi költségvetési tervzet. A költségvetésről szóló beszámolót a költségvetési bizottság elnöke, Nikolajeva asszony olvasta fel. A bizottság a kormány által előterjesztett költségvetésben nagy változtatásokat eszközölt. A kiadásokat leszállította és a bevételeket felemelte, úgyhogy az államjövődélem 4 milliárd rubellel szárnyalja túl a kiadásokat. Érdekes, hogy a kiadások 25%-át fordítják kulturális célokra. A hadikiadások a költségvetés 32,5%-át teszik ki.

Az Egyesült Államok csendes-óceáni flottagyakorlatával kapcsol-

atban Hull kültügyi államtitkár kijelentette, hogy az USA érdekei megkívánják az amerikai flottának összpontosítását a Csendes Óceánon.

Egyes lapok nagy jelentőséget tulajdonítanak a most folyó csendes-óceáni flottagyakorlatoknak. A sajtó megállapításai igazoltak. Tekintsük csak a gyakorlaton résztvevő hajóegységek szokatlanul nagy számát, az óriási területet, amelyen a hadgyakorlatok folynak, rögtön tisztába jöhetünk, hogy stratégiai jelentőségük mellett ezek a gyakorlatok még elsődrendű politikai fontossággal is bírnak.

A japánok is rájöttek már ennek a nagyarányú manővernek nemzetközi jelentőségére. Lapjaik az USA ellenséges magatartásának demonstrálását látják a gyakorlatban. A japán-amerikai viszony mind jobban elmérgesedik. A japán kormány erőlködösei, hogy létrehozza az új központi kinal kormányt és, hogy megerősítse helyzetét az ázsiai kontinensen, egyre nagyobb akadályokba ütköznek. Minden nehézség mögött ott található Washington keze. Az USA nem adja át egykönnyen pozícióit Ázsiában.

A német protektorátus alatt álló Lengyelországban új házassági törvény lépett életbe. A törvény a következő pontokat tartalmazza: 1) a német polgárok közötti esküvőket a nürnbergi törvények előírásai szerint kell megkötöni. Mindkét félnek németvérűnek és fajtisztának kell lennie. 2) A zsidók házasságot nem köthetnek. 3) a lengyelek közötti házasságok további rendelkezésig tiltva vannak. 4) Lengyel és német közötti házasság szigorúan tilos.

A nagy tökések lapok pénzügyi rovatában az a szenzációs hír jelent meg, hogy a párizsi börzén a cári időkben kibocsátott bakui orosz-rubel-részvények ára szédületesen emelkedik. Míg 1939 augusztusban 16 frankért korlátlan mennyiségben voltak e csodaszépen nyomtatott papírok kaphatók, addig ma

már 200 frankra szökött fel az árak.

Páris tele van cári orosz emigránsokkal, akik legtöbbször 23 estendő óta abban a reményben húnyja álomra minden este a szemét, hogy másnap a „régijó” cári békeidők hajnala ébreszti fel. A bakui olajrészvények áremelkedése arra mutat, hogy a párisi fehér emigráció és francia barátaiak hiu ábrándjai az elmúlt hat hónap alatt megtermékenyítették a börzspekulánsok fantáziáját. Az angol és francia kormányok háborús készülődése a Szovjet Unió ellen elég bizalmat gerjesztő egy csomó haszonra vadászó francia kispolgár számára, akik abban a hitben, hogy a bakui olajforrásokat sikerülni fog visszaadni a részvényesek „jogos” tulajdonába, most ész nélkül viszik a pénzt a börze feneketlen zsákjába.

Szegény, tudatlan francia kispolgár!

Néhány megdöbbentő adat:

A nincstelen magyar földmunkás ma, 1940-ben is 16 órát dolgozik naponta. (Ha van munkája).

A magyarországi statisztikai tudósító így ír erről:

„A sommásmunkások sorsa nem irigyelendő. Lakóhelyüktől távol dolgoznak s mind a maguk, mind a családjuk megélhetésének biztosítása nehéz feladat elé állítja őket. Elhelyezkedésük országszerte igen rossz, általában mindenütt istállóban, szalmán, minden elkülönítés nélkül együtt van felnőtt férfi, asszony, valamint legények és lányok. A tisztasági lehetőségek, a koszt és az ivóvízellátás is igen sok kívánnivalót hagy maga után, munkaidejük teljesen rendezetlen, 16 órát is dolgoznak naponta, nem részesülnek a szociális biztosítás áldásaiban sem...”

Ez év januárjában a sommásmunkások gyűlésre jöttek össze Mezőkövesden és egy határozatot fogadtak el, amiben a „magas” kormánytól tarthatatlan helyzetük orvoslását kérték, illő tisztelettel.

Többek között arra kérik a ma-

gyar élet és halál urait, hogy:

„az uradalmi gazdatiszták és gazdák szigorúan tartózkodjanak az Isten káromlásától és a durva, gyalázó kifejezésektől, valamint a munkásokkal való goromba és lealázó bánásmódtól.”

És az élelem?

„A friss gyümölcs fogyasztása a téli hónapokban az ország lakosságának 2 százalékára terjed ki csupán” — vallja be a hivatalos statisztika és a „Magyar Szemle” (Gróf Behlen Istvánék folyóirata, melyből az adatokat meritem) egyik cikkírója azt sürgeti, hogy: „kívánatos lenne a falu nincstelenjei között a téli hónapokban olcsó burgonyaakciót indítani”

Kitűnik tehát, hogy nemcsak gyümölcsből, hanem még burgonyából sem jut a magyarnak! Kénytelenek bevallani a nagy szégyent, hogy úgy a városi, mint a falusi akósság szegényebb rétegeinek tápláléka jórészt csak gabonaműből és száraz főzelékekből áll.

Elismerik, hogy a kúszban tejből, gyümölcsben, zöldségben gazdag országban a nagy néptömegek tápláléka vitaminban rendkívül szegény.

Nyomor, megalázottság, látástól vakulásig való robot! A balmazújvárosi Bácsi Imre földmunkás új imaformát ajánl, amikor hozzászól a „Sabad Szó” című lap körkérdéseihez a földmunkásság helyzetének megjavítását javasolva:

„Mi munkások ugyis imádkozhatnánk: Uram szabadíts meg minket a régi robotos munkaidőnkől és munkabértől. Én földműves napszámos vagyok, az apám ezt hagyta rám örökül, ő is uradalmi cseléd volt egész életében, ő is, én is látástól vakulásig dolgoztunk. Ideje volna már, hogy végre a mi életünk is emberségesebb élet lehessen ezen a földön!”

És mennyivel különb nálunk a helyzet? Vojvodinra gazdag, fekete földje éppoly mostoha robotosaival szemben, mint a határon túl.